

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **G. M., a.s.**, so sídlom v B., zastúpeného JUDr. D. S., advokátom v B., proti žalovanému **P. D.**, naposledy bývajúcemu v Ž., **o zaplatenie 696,08 € (20 970,-- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 8 C 51/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 2. decembra 2008 sp.zn. 8 Co 251/2008 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 18. februára 2008 č.k. 8 C 51/2007-63 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 20 970,-- Sk s 20,56 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 20 970,-- Sk za obdobie od 16.3.2001 do zaplatenia, zmluvnú pokutu 4 194,-- Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 2 126,50 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jeho právneho zástupcu. Prvostupňový súd vzťah účastníkov konania založený zmluvou o úvere medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu G. C. M., k.s. zo dňa 15.11.2000 posúdil podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere. Uviedol, že na základe zmluvy bol poskytnutý žalovanému úver vo výške 15 732,-- Sk, spolu s navýšením 20 970,-- Sk. Pretože žalovaný nespĺnil dohodnuté podmienky zmluvy, zaviazal ho zaplatiť sumu 20 970,-- Sk, predstavujúcu poskytnutý úver, zmluvnú pokutu 4 194,-- Sk a úrok z omeškania zo sumy 20 970,-- Sk vo výške 20,56 % ročne. Úrok z omeškania priznal podľa priemerných úrokových mier úverových bánk uverejnených Národnou bankou Slovenska za obdobie 2/2001 a podporne

podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobcovi tak priznal úrok z omeškania vo výške 20,56 % a vo zvyšnej uplatnenej časti úroku žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo výške 2 126,50 Sk.

Na odvolanie žalobcu proti zamietajúcej časti rozsudku Krajský súd v Žiline uznesením z 2. decembra 2008 sp.zn. 8 Co 251/2008 rozsudok okresného súdu vo výroku o úrokoch z omeškania a súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom odvolania žalobcu bol výrok o úrokoch z omeškania, ktorý preskúmal v celom rozsahu. Nestotožnil sa s názorom prvostupňového súdu o posúdení vzťahu účastníkov konania podľa Obchodného zákonníka. Poukázal na ustanovenie § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a zdôraznil, že právny vzťah založený zmluvou o spotrebiteľských úveroch je občiansko-právnym vzťahom. Ďalej uviedol, že neprijateľné podmienky dojednané v zmluve ohľadne úroku z omeškania pre prípad riadneho nesplácania dlžnej zmluvy sú v rozpore s dobrými mravmi. Pretože sa jedná o typovú zmluvu (§ 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. 15.11.2000), nesmie zmluva obsahovať neprimerané podmienky na škodu spotrebiteľa. Prvostupňový súd mal na úroky z omeškania aplikovať ustanovenie § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Z uvedených dôvodov zrušil rozsudok prvostupňového súdu v časti úrokov z omeškania a súvisiacom výroku o náhrade trov konania.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu v jeho zrušujúcej časti podal dovolanie žalobca. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 237 písm.d/ a f/ O.s.p., nesprávnym právnym posúdením a inou vadou spočívajúcou v tom, že odvolací súd rozhodol v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Prvú vadu konania odvolacieho súdu namietal v tom, že odvolací súd svojím zrušujúcim výrokom v časti úroku z omeškania rozhodol o znovuprejednaní už právoplatnej časti rozsudku. Tým zároveň odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, keď v zrušujúcom uznesení zaujal právny názor, že žalobcovi majú byť priznané podstatne nižšie úroky z omeškania, ako tie, ktoré nenapadol odvolaním proti rozsudku súdu prvého stupňa. V ďalšej časti namietal nesprávny právny názor zaujatý odvolacím súdom, že zmluva o úvere sa má posudzovať podľa Občianskeho zákonníka. Uviedol, že zmluva o spotrebiteľskom úvere sa v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka spravuje Obchodným zákonníkom. Súd pri dohodnutých úrokoch z omeškania nemá

moderačné právo. Tým, že mu nepriznal celý dohodnutý úrok z omeškania, rozhodol v rozpore s platným právnym poriadkom.

Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. a proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 239 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku vo vyhovujúcej a zamietajúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania a s tým súvisiaci výrok o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V zmysle ustanovenia § 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.). V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže dovolaním napadnuté zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 239 ods. 1, 2 O.s.p. je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písm.a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, prekážku právoplatne rozhodnutej veci alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom ustanovení skutočne trpí. Dovolateľ v danej veci namietal procesnú vadu v zmysle § 237 písm.d/ a f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm.d/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

K namietaným skutočnostiam dovolateľa v súvislosti s citovaným ustanovením dovolací súd udáva, že aj v prípade, ak by odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa nad rámec odvolania odvolateľa (§ 212 ods. 1 O.s.p.), nie je táto okolnosť dôvodom podľa § 237 písm.d/ O.s.p. V takom prípade môže ísť len o dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p. K takejto vade však môže dovolací súd prihliadnúť len vtedy, ak by dovolateľom podané dovolanie bolo prípustné (§ 238 a § 239 O.s.p.).

Dovolateľ ďalej namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je významná z hľadiska tohto ustanovenia ide vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Ustanovenie § 237 písm.f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom teda výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti podľa § 237 písm.f/ O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako neprípustné odmietol.

Dovolací súd o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p., pretože žalovanému v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júla 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Jarmila Uhlířová

